

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

СТ А Н О В И Щ Е

От: проф., д.ик.н. Росица Добрева Чобанова; Институт за икономически изследвания при БАН. *Научни специалности: Политическа икономия, Народно стопанство, Икономика и управление*

Относно: конкурс за доцент по научна специалност: *Политическа икономия* ИКОНОМИКА,, област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки в УНСС.

Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра .ИКОНОМИКС /ОИФ на УНСС съгласно Решение на АС №6/11.12.2024 г. *В конкурса участва един кандидат – гл. ас., д-р по икономика Иван Атанасов Божикин, работещ в УНСС от 19.09.2016 г.*

Информация за кандидата

Кандидатът е роден на 20.2.1988 г.. в гр. Пещера. Защитил е ОНС доктор по икономика, научна специалност: Политическа икономия (Микроикономика и Макроикономика) в УНСС, диплома 236 от 3.05.2016 г. Тема на дисертационния труд е «Екофискална политика за устойчиво развитие: .сравнителен анализ». Владее английски език, освен българския – майчин. В рамките на договор за сътрудничество УНСС и Свободния университет в Брюксел, по предложение на жури, ректорът на белгийския университет присвоява степената Доктор по икономикс на г-н Божикин на 14.4.2016. Може да се оббоци, че кандидатурата на д-р Божикин, от гледна точка на образователен ценз, е подходяща за целите на конкурса..

Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност *Нормативните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ са изпълнени. Приложената документация свидетелства, че кандидатът Божикин ги надхвърля. Изразявам съгласие с положителното становище на Съвета.по хабилитация на УНСС относно изпълнение на количествените и качествените изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ в УНСС.*

Оценка на учебно-преподавателската дейност

Д-р Божикин има значителен преподавателски и изследователски опит в университети в страната – УНСС, и чужбина – в Белгия – Брюксел, научен сътрудник в Свободния университет – и в Чехия – Прага – преподавател – 2 г. Приведените резултати от анкетни проучвания показват, че студентите оценяват високо качествата му като преподавател. Подготвил е и води редица важни курсове. Той е автор на учебно помагало по икономическа политика, в обем от 151 стр

Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

За участие в конкурса са представени 3 книги и 1 помагало, 6 колективни студии и статии, индексирани в SCOPUS, Web of Science, 6 публикации в нереферирани списания с научно рецензиране – 2 самостоятелни и 4 колективни, 6 доклада – 4 самостоятелни и 2 – в съавторство, една самостоятелна монография, издадена на български и английски от издателството на УНСС, една глава от колективна монография; посветена на прегледа на литературата относно неравенствата при разпределението на богатството в националната икономика и факторите; учебно помагало по икономическа политика; в съавторство глава от монография, посветена на ангажиране на заинтересованите страни при управление на електронните отпадъци.

Голям е дела на публикациите в съавторство, което показва умения за работа в екип. Те са публикувани преобладаващо на български и английски от УНСС, което е предпоставка за по-широко разпространение на постигнатите резултати. Впечатляващ е броят на цитиранията на публикациите му в реномирани списания.

• Основни направления в изследователската дейност

Направленията на изследване са свързани с изследователските проблеми, обектите, предметите и подходите при изучаването им. От тази гледна точка изследователската дейност на д-р Божикин е насочена към решаване на широка палитра от проблеми на устойчивото развитие на различни равнища на управление. Обекти на изследване са социалното предприемачество, автомобилно застраховане, държавната политика, националното стопанство, национално богатство и разпределението му, фактори, които му влияят, кооперативни отношения при управление на електронни отпадъци; агролесовъдни системи, регулаторни механизми за творческите територии и отговорно потребление, и др. Изследванията се извършват при прилагане предимно на институционален подход. Това се определя от задачата за формирането на икономическа политика на държавата. Важно направление на изследователската дейност е събирането на данни. Използваните данни, които са основа за извършваните изследвания, са първични – събрани чрез „face to face interview“, и вторични – официални статистически данни. Авторът показва широка култура при използване на литературните източници – подбрал е публикации в най-реномирани издателства, специализирали се в проблемите, към които има интерес.

Най-важните получени научни и/или научно-приложни резултати

Получените резултати могат да се определят като обогатяване на съществуващо знание..

По-конкретно, ***значим авторов принос е дефинирането на екосистемите на социалното предприемачество в подкрепа за устойчивото му развитие.*** За практиката от особена важност ***е дефинирането ролята на държавата като се групират и систематизират регулаторни механизми за творческите територии и отговорно потребление.***

Във връзка с това оригинално като принос може да се приеме:

издаването на база данни от литературни източници по изследваната тема от избрани издателства, както от нормативни документи, тяхното групиране и систематизиране за целите на изследването;

издаване на бази от оригинални първични данни от изследвания на терен;

нализ и обобщение на резултати от самостоятелно проведени наблюдения на терен, както и изследване на случаи и др.

-групиране, систематизиране , класифициране на обектите на изследване

Заедно с безспорни формулировки, следва да отбележа и някои неточности при самооценката на приносите. В подадената документация за участие в конкурса авторът отбелязва че „икономическите субекти са разделени на три основни сектора (частен сектор, публичен сектор и неправителствен сектор).» като твърди, че «това разделение... е иновативно за научната литература...». Не бих приела тази формулировка, тъй като разграничаването на трите институционални сектора е дългогодишна световна и национална практика.

В сайта на НСИ четем:

«Класификацията на институционалните сектори е основна класификация, използвана в макроикономическата статистика при характеризирането на икономическата дейност, начините на финансиране, видовете собственици и законовите форми на самостоятелните икономически единици. Институционалните сектори (нефинансови предприятия, държавно управление, домакинства - НТО и т.н.), формирани с помощта на тази класификация, обхващат единици с достатъчно близко икономическо поведение. Структурирането на националната икономика на равнище институционални сектори е основна предпоставка при описанието на производството, първичното и вторичното разпределение на доходите, инвестициите и финансирането.» (вж. nsi.bg)

«В съответствие с ЕСС 2010 , която БНБ публикува в съответствие с Европейската система от сметки 2010 (ЕСС 2010)1, която замества класификацията на институционалните сектори в съответствие с Европейската система от сметки 1995 (ЕСС 1995). ЕСС 2010 е напълно хармонизирана с последното издание на прилаганата на глобално ниво Система на националните сметки 2008. (SNA 2008)2». (вж. nsi.bg)

Бих приела, че авторът има принос в прилагане на тази класификация при определяне на екосистемната държавна политика относно социалното предприемачество.

интезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси.

Основните научни приноси на д-р Божикин са в областта на социалното предприемачество за устойчивото развитие на националното стопанство. Значим авторов принос е дефинирането на екосистемите в подкрепа за устойчивото развитие на националното стопанство. За практиката от особена важност е дефинирането ролята на държавата като се групират и систематизират регулаторни механизми за творческите територии и отговорно потребление.

сновни критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки. Препоръката е д-р Божикин да продължи изследователската си работа, като стесни обекта и обхвата на изследване, да дефинира използвани понятия и категории като иновации, национално стопанство, развитие, растеж и др. За целта, ако не използва, поне да цитира и изрази отношение към методическите препоръки на ОИСП в тази насока, както и към резултатите от работата на българските учени – икономисти..

Заклучение

Представената кандидатура на д-р Иван Божикин е подходяща за обявения конкурс. Пред нас е млад трудолюбив човек, ерудирана личност, с национален и международен опит в преподаването и научните изследвания, с потенциал да допринесе за издигане равнището на висшето образование по икономика.

С убеденост гласувам „ЗА“ избор на д-р Иван Божикин за заемане на академичната длъжност „доцент“.

27.04.2025, гр.София

Подпис:

STATEMENT

From: Prof., D.Sc. (Econ.) Rositsa Dobрева Chobanova; Economic Research Institute at the Bulgarian Academy of Sciences. Scientific specialties: Political Economy, National Economy, Economic Governance

Regarding: competition for an associate professor in the scientific specialty: Political Economy (Microeconomics and Macroeconomics), Professional field 3.8. ECONOMICS, field of higher education 3. Social, economic and legal sciences at the University of National and World Economy (UNWE).

1. Information about the competition

The competition is announced for the needs of the Department of Political Economy /General Economics Faculty of the UNWE according to the Decision of the Academic Council No.6/11.12.2024 I participate in the composition of the scientific jury for the competition according to the Order No 764/07.03.2025 of the Rector of the UNWE.

2. Brief information about the participant in the competition

One candidate participates in the competition - Ch. Assistant Professor, Dr. in Economics Ivan Atanasov Bozhikin, working at the UNWE since 19.09.2016

The candidate was born on 20.2.1988. in the town of Peshtera. He defended his PhD in the scientific specialty: Political Economy (Microeconomics and Macroeconomics) at the UNWE, diploma 236 dated 3.05.2016. The topic of the dissertation is "Eco-fiscal policy for sustainable development: a comparative analysis". He speaks English, in addition to his native Bulgarian.

Within the framework of a cooperation agreement between the UNWE and the Free University of Brussels, upon the proposal of a jury, the rector of the Belgian university awarded the degree of Doctor of Economics to Mr. Bozhikin on 14.4.2016.

3. Fulfillment of the requirements for holding the academic position

The normative requirements for holding the academic position of "associate professor" have been met. The attached documentation indicates that the candidate Bozhikin exceeds them. I agree with the positive opinion of the UNWE Habilitation Council regarding the fulfillment of the quantitative and qualitative requirements for holding the academic position of "associate professor" at the UNWE.

4. Evaluation of teaching and teaching activities

Dr. Bozhikin has significant teaching experience at universities in the country - UNWE, and abroad - in Belgium - Brussels, research associate at the Free University - and in the Czech Republic - Prague - lecturer - 2 years. The results of the survey studies presented show that students highly appreciate his qualities as a lecturer. He is the author of a textbook on economic policy, in a volume of 151 pages. This is additional evidence of the candidate's level of preparedness for an academic position under the competition.

5. Brief description of the submitted scientific works/publications

- 3 books and 1 manual were submitted for participation in the competition. 6 collective studies and articles indexed in SCOPUS, Web of Science, 6 publications in non-refereed journals with scientific review - 2 independent and 4 collective, and 6 reports - 4 independent and 2 - in co-authorship., one independent monograph, published in Bulgarian and English by the UNWE Publishing House.] - a chapter of a collective monograph; dedicated to the review of the literature on inequalities in the distribution of wealth in the national economy and the factors; - a textbook on economic policy;- co-authored a chapter of a monograph dedicated to engaging stakeholders in e-waste management. The publications are mainly co-authored, which demonstrates teamwork skills. The number of citations of Dr. Bozhikin's publications, especially those co-authored, is impressive. This shows his skills for successful teamwork both in the country and abroad.

• Main directions in research activity

The directions of research are defined as related to the research problems, objects, subjects and approaches to studying them. From this point of view, Dr. Bozhikin's research activity is aimed at solving a wide range of problems of sustainable development at different levels of management.

The objects of research are social entrepreneurship, automobile insurance, state policy, national economy, national wealth and its distribution, factors that influence it, cooperative relations in the management of electronic waste; agroforestry systems, regulatory mechanisms for creative territories and responsible consumption, etc.

• **The most important scientific and/or applied scientific results**

The results obtained can be defined as the enrichment of existing knowledge by grouping, systematizing and classifying the results of scientific research, arguing certain statements, analyzing the results of field observations, as well as case studies, etc. The results presented in the attached publications are an important contribution to a new, and significant for the development of the national economy issues in the conditions of new realities. The summary of the achievements is the basis for further research, a useful basis for ideas for forming proposals for practice.

Specifically, a significant author's contribution is the ***definition of ecosystems in*** support of its sustainable development. It is of particular importance to define the role of the state by grouping and systematizing regulatory mechanisms for creative territories and responsible consumption.

In this regard, the original contributions are

- the creation of a database of literary sources on the research topic from selected publishers, as well as from regulatory documents, their grouping and systematization
- the creation of databases of original primary data from field research
- analysis of results from independently conducted field observations, as well as case studies, etc.
- grouping, systematization, classification of research objects.

When determining the contributions regarding the characteristics of the social entrepreneurship ecosystem, comments can be made on 18 economic entities classified in three main sectors, representing the social entrepreneurship ecosystem.

The author claims that "economic entities are divided into three main sectors (private sector, public sector and non-governmental sector). This ... division ... is innovative for the scientific literature ...". I would not accept this formulation, since the distinction between the three institutional sectors is a long-standing global and national practice (see nsi.bg)

The classification of institutional sectors is a basic classification used in macroeconomic statistics in characterizing economic activity, methods of financing, types of owners and legal forms of independent economic units. Institutional sectors (non-financial enterprises, government, households - NFE, etc.), formed using this classification, encompass units with sufficiently similar economic behavior. Structuring the national economy at the level of institutional sectors is a basic prerequisite in describing production, primary and secondary distribution of income, investment and financing.

In accordance with the ESA 2010, which the BNB publishes in accordance with the European System of Accounts 2010 (ESA 2010)¹, which replaces the classification of institutional sectors in accordance with the European System of Accounts 1995 (ESA 1995). ESA 2010 is fully harmonized with the latest edition of the globally applied System of National Accounts 2008. (SNA 2008)².

I would assume that the author has contributed to the application of this classification in determining the state policy on social entrepreneurship.

6. *Synthesized assessment of the main scientific and scientific-applied contributions of the candidates

The main scientific contributions of Dr. Bozhikin are related to social entrepreneurship for the sustainable development of the national economy.

A significant author's contribution is the definition of ecosystems in support of the sustainable development of the national economy. For practice, it is of particular importance to define the role of the state by grouping and systematizing regulatory mechanisms for creative territories and responsible consumption.

7. Main critical remarks and recommendations

I have no any critical remarks. I have one recommendation.

The recommendation is that Dr. Bozhikin continue his research work by narrowing the object and scope of the study, to define used concepts and categories such as innovation, national economy, development, growth, etc. For this purpose, if not using, at least to cite and express an attitude to the methodological recommendations of the OECD, Bulgarian authors as well.

8. Conclusion

I vote with conviction "FOR" the election of Dr. Ivan Bozhikin to occupy the academic position of "associate professor".

Date 25.04.2025 /Sofia

Signature: ...